

DčYábfdfY JHY
 J Jbc b Wg JUh gj
 UýUhb bcj fc_ &S%&
 Jza Yz FYU WU

Publicistika

Je peknou tradíciou v našej obci obdarovať a pohostiť skôr narodených občanov...

strana 5

Šport

...ach v Liptovskej tiavnickej tiavnickej sme aktívne hrali od roku 1937...

strana 13

ŠTIAVNICKÉ TO I TO

5GC D-G C 679 @-DHC J G? á 'UH-5J B =7 5

ÜU P SÁYQQQÉÁ ÜŠUÁÍ

21. DECEMBER 2011

PÖÜÜÖÖCERP "

Editoriál - By darom pre druhých

Renáta Cagalincová

Deti dostávajú pred Vianocami často otázky typu: Te í sa? o dostane pod stromek? Písal si u Je- i kovi?

Dospelí samozrejme mädro opakujú, e dar eký nie sã tie najdôležitejšie, skôr potrebuje pokoj, odpočinok, elajú si rados a spokojnosť, rodinnú pohodu. Myslím v ak, e dar eký netreba podceňovať. Sã dôle itô. Ke u raz takãto tradícia vznikla, ur ite mã podstatný zmysel. Zvyky v našej kultúre sã odvodené z kresťanských slávností a sviatkov. 25.XII. sa oslavuje narodenie Spasiteľa, o znamene pre ka dôleho veriaceho znovuzrodenie, nádej, ktoré prinã a narodenie neobyčajného dieťaťa. Ka dý

lovek v ak môžeme stavať na skúsenosti svojho vlastného narodenia. Príchod nového dieťaťa do domácnosti v dy roz iari radosť a láskou. Snã aj na i rodielia mali takãto radosť, a keby aj nemali, my sami sa môžeme tešiť z toho, e sme na svete.

Kým na narodeninách si nezriedka pripomínáme, o ko ko sme zase starší, o nám niekedy berie vietor z plachiet, na Vianoce by sme si mohli skôr pripomenúť dar života. To, e som na svete nie je predsa samozrejmosť, moja existencia nie je bezvýznamná. Pripomínajú nám to udiarã v ôkol nás, na i blízki, ktorí nám dávajú dar eký alebo milým slovom vyjadria svoju priazeň. A my to zasa na oplátku pripomínáme im. Vianoce sã jedinečným sviatkom, kedy dãva a dostáva dar eký ka dý. Akoby sme mali v etci narodeniny a ka dý lovek bol darom. By darom pre druhých je to najkrajšie, o môžeme za i. V tom

je tã láska, radosť a pokoj, ktorô si na Vianoce v etci tak ve mi prajeme.

A e te na teplý zãver. U nejaký as nosím so sebou slová môjho iaka. Na otãzku, aký dar eký by si elal dostať na Vianoce, odpovedal: Ja by som chcel, aby Vianoce boli ka dý ty deň. Pre o? Lebo vtedy sã mama aj ocko dobrí, neãdajú sa, nie sã nervózni, sã milí a dokonca sa so mnou hrajú.

**Na Vianoce ako treba,
 nech nájdete poklad z neba.
 Pokoj, lásku v hojnosti,
 dni pre te v radosi.
 Zdravie, astie e te k tomu,
 nech prídu aj do Vãho domu.
 Na nový rok sprãvný krok
 a æsmev po celý rok.**

Zo zasadnutí OZ

Zasadnutie obecného zastupiteľstva obce Liptovská tiavnica sa konalo dňa **10.11.2011.**

K bodu 1-3: Zasadnutie obecného zastupiteľstva otvoril a viedol starosta obce, ktorý privítal prítomných a oboznámil ich s programom. Bola zvolená návrhová komisia, ur ení overovatelia a zapisovate zãpisnice.

K bodu 4: Problematika výstavby v lokalite Rybník (konkrétnosti o tomto pí eme na inom mieste). Starosta obce privítal

zãstupcov obce susediacich s lokalitou Rybník. Oboznámil ich s pripravovanou investíciou akciou, taktie o ukon ení verejno-obchodnej sã a e. Poslanci OZ si vypo uli pripomienky občanov a kritický názor niektorých spoluobčanov. O al om vyu ití predmetnej lokality bude obãania informovaní prostredníctvom zãstupcov občanov a tie miestnych novín

K bodu 5: V tomto bode starosta obce privítal Mãriu Hrabuovã, Novã 329/2, Lip-

tovskej tiavnica, ktorã predniesla æstnu iadosť o rekonštrukciu cesty v æseku od sãp. 244 (Ondrejkovã Anna) po vstupnã brãnu na ulicu Drevenice. Poslanci OZ uvedené skuto nos zobrali na vedomie a konatovali, e je nevyhnutnô a potrebnô tãto komunikãciu o najskôr zrealizovať. Dôležitým bude, aby sa rekonštrukcia dostala do rozpočtu na rok 2012.

K bodu 6: Zasadnutia OZ sa zãastnil aj

Zo zasadnutí obecného zastupiteľstva

Účinnosť: [číslo] / [mesiac] / [rok]

ubo Synak a Peter uhajda, obaja bytom Nová 292/54, Liptovská tiavnic, ktorí sa informovali o aktuálnom stave výkupu pozemkov v lokalite budúcej ulice Nad ihriskom. Je vyhotovená kúpno-predajná zmluva. Zmluvu by vlastníci mali podpísať od 12.12.2011. Po tomto termíne bude nasledovať zápis prvého stavu na obec a následne kreslenie geometrického plánu na CKN stav miestnej komunikácie.

K bodu 7: V tomto bode bola prerokovaná žiadosť Ing. Anny Prokopovej, ktorá žiadala OZ o zaradenie parcel 611/2 o výmere 2m² a 848/12 o výmere 17m² ako pozemky hodnô osobitného zreteľa v súlade s § 9 zákona 258/2009 o majetku obcí a následne požiadala o ich odkúpenie. Poslanci OZ sa s danou problematikou oboznámili a po diskusii bol osobitný zreteľ odsúhlasený v etkými poslancami OZ.

K bodu 8: Zasadnutia OZ sa zúčastnili aj zástupcovia DHZ, ktorí prišli s návrhom výstavby turistického altánu v lokalite Zemianska dolina oproti Lánemu hríbu. Starosta obce informoval poslancov, že sa jedná o lokalitu, ktorá je vo vlastníctve PSML Liptovská tiavnic. Starosta obce sa zúčastní najbližšieho zasadnutia výboru

PSML a v prípade súhlasu za nepracovať na vybavovaní stavebného povolenia.

K bodu 9: V tomto bode zástupcovia obyvatelov ulice K u iný predniesli žiadosť o zaasfaltovanie miestnej komunikácie na ulici K u iný. Po otvorenej diskusii a obojstrannej výmene názorov nedošlo k dohode. Jediná dohoda a prísľub dal Evén Michalik (jeden z investorov), že príde do desiatich dní s konkrétnym návrhom za starostom obce. Obyvatelia K u iný požadovali, aby obec na túto aktivitu vyvíjala aj možnosť čerpať, avšak poslanci OZ sa s týmto návrhom nestotožnili. Obyvatelia K u iný tvrdia, že obec spravila chybu, keď podpísala darovaciu zmluvu na pozemok pod miestnu komunikáciu, z uvedeného dôvodu žiadajú obec, aby prispela na zaasfaltovanie komunikácie. Tu chceme poukázať na skutočnosť, že obec sa tomuto obvineniu bráni a je ochotná podstúpiť aj právne riešenie tohto sporu. Nie je možné, aby niekto rozpredal 50 000 m² na stavebné pozemky, mal z toho primeraný zisk a asfaltovanie cesty má financovať obec.

K bodu 10: V tomto bode poslanci OZ schválili VZN 1/2011 o dočasnom obmedzení alebo o zákaze užívania pitnej vody v prípade jej nedostatku a o spôsobe náhradného z

sobovania vodou a náhradného odvádzania odpadových vôd

K bodu 11: V tomto bode poslanci OZ schválili VZN 2/2011 o zákaze prevádzkovania hazardných hier na území obce

K bodu 12: Poslanci OZ schválili finančný plán nákladov na nákup potravín na jedno jedlo podľa vekových kategórií stravníkov a príspevok zákonného zástupcu dieťaťa a žiada vo výške nákladov na nákup potravín súčet inštosť od 1.12.2011

K bodu 13: Poslanci OZ zobrali na vedomie záznam hlavného kontrolóra o výsledku následnej finančnej kontrole 5/2011 kontrola príjmov obce za I. polrok 2011

K bodu 14: Poslanci OZ zobrali na vedomie záznam hlavného kontrolóra o výsledku následnej finančnej kontrole 6/2011 kontrola hospodárenia v Z, Ja KD.

K bodu 15: V tomto bode starosta obce informoval poslancov o potrebe podpísania Zmluvy o mediálnej službe medzi obcou a periodikom Spoločník. Podľa tejto zmluvy za ročný poplatok 250,- bude Obec Liptovská tiavnic pravidelne informovať obyvateľov regiónu o svojich podujatiach.

K bodu 16: V tomto bode poslanci OZ predniesli svoje po

žiadavky ako riešenie i rok 2012 v rámci rozpočtu

K bodu 17: Rôzne

V tomto bode starosta obce informoval poslancov OZ:

o ukončení protipovodňových opatrení

o pripravovanej novele zákona o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady

20.11.2011 o 15:00 sa uskutočnila akcia Posedenie s dôchodcami

o žiadosti riaditeľa M. Ludrového finančnej podpory na výmenu okien žiadosť bola zamietnutá

o akcii Stretnutie s Mikulášom dňa 6.12.2011 o 16:15 h..

o podaní žiadosti na Environmentálny fond - voda a kanalizačná ulica Poza drevenice

Poslanci OZ schválili predloženie zmluvy o nájme - cesta na ihrisko, ktorá je vo vlastníctve Rímsko-katolíckej cirkvi aj na rok 2012

o ukončení komasácie.

o žiadosti Mareka Jadro a na otváracie hodiny port Pub otváracie hodiny poslanci OZ schválili.

K bodu 18: Starosta obce pokračoval prítomným zúčastnením zasadením OZ ukončil. ○

Postrehy starostu obce

Dušan Lauko

Všetchní spoluobčaní, už za pár chvíľ budeme prežívať najkrajšie a zároveň najradostnejšie sviatočné chvíle v roku. Vianočné sviatky chceme prežiť v najlepší a najpokojejnejší prostredí svojich rodín. V mojich dňoch postrehoch by som sa chcel dotknúť problematiky spaľovania pevného paliva v kotloch na ich rodinných

domov. Za nemalú trochu obťažnejšie a to prehlásením množstiev, že Ruomberok a jeho okolie, čo sa týka smogu a prachu, patrí na 1. miesto v rámci Slovenskej republiky. Uto skutočnosť nás varuje, že dýchame a žijeme v nezdravom prostredí. K tejto skutočnosti prispievajú jednak veľké priemyselné podniky, ale taktiež drobní prevádzkovatelia kot-

lov v rodinných domoch. V našej obci máme približne 400 rodinných domov. Väčšina z nich, t.j. viac ako 80% používa ako zdroj tepla vykurovanie pevným palivom. Toto išlo sa podľa mňa a tebe zväčša, lebo dnešná ekonomická situácia, ktorá menej dovoľuje ušetriť elektrickou alebo plynom, t.j. istými palivami, a tiež viac ušetriť pevným palivom. Tu

za iná problém, ktorým by som chcel osloviť všetkých, ktorí počas zimných večerov chodíte ku svojim kotlom. Viacerí spoluobčaní, ale so sebou aj moje poznatky, mi dohovreli, že udiť v našej obci spaľovať vo svojich kotloch veci, ktoré by sa spaľovať nemali. Nevieť odhadnúť presný sortiment tohto paliva, ale predpokladám, že sa jedná o igelity, obuv,

Účinnosť: [číslo] / [mesiac] / [rok]

Starosta obce Dušan Lauko kandiduje na poslanca NR SR

Dušan Lauko

Vážení spoluobčania, dovoľte mi, aby som vám ako prvým oznámil, že som sa rozhodol s umiestnením a zaradením mojej osoby na kandidačnú listinu SNS do parlamentných volieb, ktoré sa budú konať dňa 10. marca 2012. K tomuto rozhodnutiu som došiel po zrelej úvahe. Nevieť, či viete, ale nie som členom strany SNS, som jej sympatizantom. Na kandidačnej listine máme číslo 34. SNS je stranou národnou a ľudskou a jeden z našich ľudí dal slogan tejto strane "Za Boha a život za národ a slobodu". Tento slogan si vážim a ctím aj v dnešných pomýšľaných časoch. Na SNS a jej

predsedu padlo neskutočne mnoho kritiky, ohováračnania. Kde je pravda mne neprináleží hodnotiť, ale ak by som mal predsa len dovejkej politiky nie o poveda poveda, tak po 17-ročnej skúsenosti v samosprávnej mestej, a na vrcholoví politici zabudli resp. stratili normálny sedliacky rozum. V etko o sa len dŕna Slovensku znevôime, spochybníme, prekrotime. Výsledný efekt vekej politiky je, že nikto nikomu neverí a každý ka dŕho robí zlodejom a cigárom. o ma najviac mrzí je, že v konečnom dôsledku vyjde z toho najhoršie obyčajný lovek, ktorý u pomaly ani nevie kde tá politická pravda vlastne je. Nech u vo by

dopadne akoko vekej, chcem veriť, že to bude lepšie ako je to v súčasnosti. Chcem sa po akova predstaviteľom SNS za pomoc pri budovaní kanalizácie v Liptovskej tiavnickej, a taktie predsedovi SNS, ktorý urobil v etko preto, aby Z v Liptovskej tiavnickej mala vymenené okná. Ako regionálny politik musím poukázať aj na skutočnosť, že vo volebnom období kedy SNS bola súčasťou vládnucej koalície sa na sevevere Slovenska uskutočnilo neskutočne mnoho opráv, rekonštrukcií a stavieb, ktoré 20 rokov nikto nerealizoval. Z akcií spomeniem opravu budov základných škôl Komjatnej, Liptovskej Sliače, Liptovskej Teplá, Liptovskej

Láča a pod.

Ako sa urobilo za viac ako 1 rok vládnutia tejto strany si dajte odpoveď vy sami. Jednu vec ale stihla urobiť, a to na území národnostných menín zaviedli povinnosť používať maďarský jazyk na území kde tvorí 15% obyvateľov maďarskej meniny, samozrejme jeden rok predtým to bolo 20%, ale to u nás aleko zachádzam do politiky.

Vážení spoluobčania, beriete moju kandidačnú ako prejav vášho. o sa týka môjho pôsobenia a chovania do budúcnosti, chcem zostať taký, aký som bol doteraz.

Na svojom krátkom starostovaní beriem ako svoju obľubu a nebudem si meniť.

Postrehy starostu obce

Účinnosť [článok]: [1.0.2011]

textil a rôzne iné látky samozrejme s rôznym chemickým zložením. V etok tento sortiment zhorí avak spaliny v podobe dymu a dechtu vylietajú komínom a zneisujú nielen prostredie svojho rodinného domu, ale v niektorých prípadoch aj pol obce. Tu je moja prosba. Vážení spoluobčania, mo no týmto spôsobom u etrite nejaký drobný, ale na strane druhej zamoríte čas svojho prostredia. Prostredia v ktorom žijete a blízki, va deti, vnúčatá lovek zvykne hovoriť, že zdravie je to najcennejšie o lovek má a keď ho stratí je po v etkom. Niekedy máme pocit akoby sme tieto staré pravdy nebrali vážne a robíme si z toho dobrý deň. Ak vás môj em vyzva, nespájte v kotloch odpady, ktoré tam naozaj nepatria. Uložte ich ako odpad a

chcem veriť, že u aj tieto zimu budeme i v zdravom prostredí.

Druhou témou, s ktorou by som chcel ítať ov oboznámiť je v minulosti u spomínaná akcia využitie lokality Rybník. Skôrším problematiku vysvetlí postupne. Lokalita Rybník prešla do vlastníctva obce v roku 2001 v rámci pozemkových úprav ROEP. Od tejto doby ubehlo desať rokov a obec a na malých úpravách v podobe jednej informačnej tabule a pravidelného kosenia, nedokázala s predmetnou lokalitou urobiť žiadny zámer. Jedná sa o dominantné miesto obce nakoľko táto lokalita je stredom našej dediny. Tohto roku sa našla skupina investorov, ktorí prišli pred obec zastupujúce stvo obce s ponukou vypracovať zámer ako ho využiť a to vybudovaním relaxačného reštauračného

zariadenia. V zariadení by obsahovalo obnovu rybníka, spevnenie brehov a prítoku potoka, malá reštauráciu s letnou terasou, vodný mlyn, malá pekáreň na pečenie domáceho chleba, spevnené plochy pre majľesy a domáce zabíjaky. Nemalo by chýbať detské ihrisko a lavičky slábiace k relaxu. Obecno zastupujúce stvo obce sa s danou témou zaoberalo a schválilo s vypísaním verejného obchodnej súťaže na predmetnú lokalitu. Podmienky súťaže okrem iného zabezpečujú aj zaistenie podmienok obce a to v podobe, že predmetná lokalita sa nikdy nesmie oplotti pevným oplottením, v dy bude prístupná irokej verejnosti, budú zachované dve 400-rokové staré lipy. Treba povedať, že obec rákala aj s tým, že za pozemok nedostane plnú trhovú cenu, i keď predtým

lacnejšie za dodržiavanie v etkých podmienok, s tým že investori preinvestujú v predmetnej lokalite cca 500 000,- €. Po vypísaní verejného obchodnej súťaže, ktorá bola uverejnená aj prostredníctvom našej webovej stránky sa prihlásila jediná firma a to FIRING, s. r. o., Robotnícka 6, Banská Bystrica. Táto firma v ak nespĺnila as C podmienok verejného obchodnej súťaže a t. j. nezložila potrebné finančné prostriedky na účet obce, a preto celá súťaž bola zrušená ako neplatná o alej s Rybníkom? Ako starosta obce som myslel, že v prípade úspechu vybudovania hore uvedenej lokality skultúrime stred obce, zabezpečíme aj slušnejšie kultúrne využitie našej obce a mo no dŕme aj pracovné príležitosti pre 2-4 ľudí. Av ak moje mys-

Postrehy starostu obce

Ú [Væ [çæ]i^Á: [Á•ÉÁH

lenie zrejme bolo mylné, lebo na poslednom zasadnutí OZ, konanom dňa 10.11.2011 prišlo cca 10 obyvateľov obce susediacich s lokalitou Rybník a viac či menej vyjadrili svoj nesúhlas s vybudovaním nie oho takého v strede obce. Iba na to majú päť dôvodov v danej chvíli odpoveda neviem, ale napríklad tomu im chcem povedať, že v prípade budúcej realizácie budem s nimi na toto tómu komunikovať a dvaja z nich (pani Macurová a pani Otiepková) budú prizvaní na zasadnutia OZ, ak sa predmetná lokalita dostane do programu rokovania. Môj osobný názor je, že v strede obce by takéto zariadenie mohlo byť, ale na druhej strane repektujem názor občanov. Ak sa obyvatelia obce postavili proti takému zariadeniu určite s ňou nijaké kroky podnikajú nebudem. Ak by sme sa nevedeli dohodnúť, obec by mala vypracovať dotazník s otázkou vybudovania lokality Rybník. Nasledne by ho rozdal v etkým dospelým občanom, ktorí majú trvalý pobyt v obci a výsledok by mohol byť smerodajný, akal iemu postup. Ak niekto nepochopil moje slová som ochotný to vysvetliť a ukázať návrh tadiaľ aj jednotlivu.

Poslednávvec, ktorú chcem občanom radostne oznámiť, je po 17-tich rokoch môjho starostovania sa obci podarilo získať parcelu 808/57 (lokalita Medoký) do vlastníctva obce. Jedná sa o parcelu, ktorú má 2450 m² a nachádza sa na nej zdroj minerálnej vody. Táto parcela a do novembra 2011 patrila štátu. Po dlhých a náročných rokovaniach ju obec získala do vlastníctva. o

sa týka al ieho vyuitia zatiaľ nevieme. Tento rok tam bude osadená lavička a informácia o nájzbe. Mnoho ľudí kladie otázku ako sa dostať ku medoký. Tu je odpoveď. Priestor medzi tefanom Belkom a Jurajom vo om je vo vlastníctve obce. alej môžeme pokračovať po ssekromnej

ceste, na ktorej je zriadené vecné bremeno prechodu pešou a vozom a na spomínanej parcelu 808/57, ktorú je obecne. Vedení spoluobčania, dovoďte mi ako starostovi obce pozdraviť vás pri príležitosti prichádzajúcich vianočných sviatkov.

Chcem vám popriať dobré zdravie, spokojnosti v kruhu svojich blízkych a do nového roku 2012 dobré rozhodnutia, aby sa nám spoločne darilo budovať obec, ktorú je na im domovom a aby sa nám v nej všetko spokojne a dobre.

Váš starosta obce ●

... / ffl e / fl ž f ! fl # \$ fl	
% & ' fl ž) + - fl	. / ~ fl
... i / H ž # \$ P % # ' f & (D) * * fi ' i / e ' ' f e e ' ' P e f i ' ' (& i ' ' O & e	123415z
... i / H ž # \$ P % # O B 99 Z ; \$ & i ' ' f e e f i ' ' / H ž f i O z ' ' O & <	=1t>2z
@f' ' ' i / H ž # \$ P ž i ' < ' # H ' % # ' ' i z (* i H ž f i O z ž i e e ; ' f i & i A	5t1=2z
@f' ' ' i / H ž # \$ P * # + O z & ' f i ' i , & \$ H 99 z o z i ' / H ž i ' & i ' ž i e i O (D f i A	?E?2z
@f' ' ' i / H ž # \$ P e z ' P e ' , * i e	>2z
GfD / H ž ' & e k z ' ' O f i z k e ' ' e e e ' ' & k f e ' ' H ž i f i O i L h L ' ' ' H & & O z ž i s e	51t22z
GfD / H ž ' & e k z ' ' O f i z k e ' ' e f i ' m f e ; f k / i O (D s e	=22z
O ' 12f1ž) + - fl	3' 4f3\$5f1
% & ' 1678ž) - fl	. / ~ fl
978ž) - f b / z / + / e i ' ž 6 - fl	\$ # 4f ' ' fl
O ž i f i O i / e ' # i f i f i K f e	=P4?z
@ # % \$ H ž , & \$ e e * # f i ' \$ e	?3E2z
@ * i * \$ e ' H ' O i ' z	=>24Ez
@ e i ' ž e i O (D s e	P2EP2z
@ e ' , R L O z i f i ' L f z ' * e	=22z
=> ž i ; i f e z : f i	3fA<#f1
B' C z ž i f i z / B f i & z z , f i f i f i H f i # & z k , z e * ž D ' z ' i ž i ' / e e * # f i \$ A f i	3f# #f1
D ž i ž 8 ž i & f i f i 8 ' ž 8 , f i	\$5f# #f1
9 / z / + ; f v 7 e f i	A# #f1
' ' 6 f i e / f # % e ' * R ž # & z k , z e ' i ž i ' / k z ' & z e < ' # z ' - * \$ e H ž K N R ' ' O & A	Af554f1
F / i G f i e / ' i f i 12z - f i m s t t f i	\$f# #f1
9 / z / + f i : 6 f v i z f i	\$ \$ m # #f1
J' f i ' > f i f i ' ' ' f d f i e / f i	\$ < f ' # f1
H B U E ž i O z f i ' z e	=4t22z
@ B K ' i L e , (; e v i f i O z ' e	1t22z
@ V ' ' f i k - k z f i e N U	H P 3 z
@ # O ' @ ' & , k ' k z f i e	=22z
@ ' ' i ' k f e z ž i f i k , & e	P3z
@ f ' ' & e Y K - * K i e	42z
O : P e - ž * i < ž i e	12z
K i & > ž f i	5A#f1
K2f1ž - f b , f i f i f i H f i # & z k , z e * ž D ' e (* i s e e * # f i ' i O ž i k i A f i	3f\$A f1
B : f i f i ; f i 2 f l ž i f i ' k f e ; k f i z e * ž D ' e X e * # f i ' e k ; R 8 e k z e ' ' k f i O u ' i m f i	1 f 4 \$ # f1
J , f i , L f i 2 f l f i z ž i f i f i f i H f i # & z k , z e * # f i ' i O ž i k i - R f i O / H ž O f i ' \$ A f i	\$ f 5 # f1
M i ž 8 ; f b ' ž f i	<< f # # f1
[% \$ e e * i * \$ e	3>1>2z
V f i f i H f i # & z k , e k f i O z i ' / e	=>1>2z
\ * ž D ' i O (D s e	>?E2z
N K i f # % \$ e * i * \$ e s k ' i < & f i f i # & z k , e k o z i ' i ' ' f i A f i	A' \$ i f1
N ' i ; f v 8 ; 7 e f # % \$ e * i * \$ e k o z i ' e (k - z ' e e f i f k e u r # & z k , A f i	\$ \$ f # # f1
B ' ž i f i z i f i O i ; f i 2 f l ž i f i # % \$ e * i * \$ e i z ž i ' & f i f i # & z k , e k o z i ' i ' ' f i A f i	4fB43f1
P , f i ; f i L 8 ' ž i O z i ' e H v i , O / H ' # Y K s h ž i f i f i e e @ A	A# #f1
O ' 12f1ž) - fl	" 54f# # f1
K ž ' f i 1 6 1678ž) - fl	" A# # O f1
H i ' D f ' ž ' k o z f i ' R ' e	P244z
H i O , & i ' ' f i e 9 ž u k z ; (M k e ž i f i f i k f i A e v ž i ' ' * \$ e ' ' < e ' e ; f i k) ? 222 A f i	12t22z
@ L O z i ; k z O z k / - ' e , & ' ' (e	1t22z
H i ž ' f i & i e ' ' (# f i ' & k + e ' e i ' ž i f i # f i z e f i ' R ' ') * k f i N e r n i 3 O 2 A f i	=22z
T * ž ; / R f i f i f i ž e % R e e < * f i f i e ' f b f i ' i f i k o z ' ' f i e ; k f i b b b N f i & i O ' O z i ' ' k N O e	

8Y 'X'W\cXWc j`&\$%%

›UbU'8 i_cjz`

Dobrøho nikdy nie je dos a asi nikdy nestihneme vráti a splati to, o sme dostali...

Je peknou tradíciou v najej obci ka dorozne obdarova jubilentov a pohosti skôr narodených občanov Liptovskej tiavnice a aspo týmto spôsobom vyjadri vaku za to, o vo svojom ivote dokázali, vytvorili, i mædro poradili. Tento rok slávnostný de pripadol na 11. novembra. V popoludajích hodinách sa zaalazap a sála kultúrneho domu slávnostne vyobliekánymi dôchodcami. Tí, ktorí tento rok oslávili okræhle jubileum dostali milý dar ek spolu s blahoelaním od sta-

rostu obce Du ana Lauku. Nasledoval kultúrny program vystúpenie folklórneho sãboru Liptov. Veselótóny zozvuných piesní pote ili ka dõho prítomnõho. Po peknom programe nasledovala chutná veera, ktoræ pripravili p. Marschallovæ a p. Gãlovæ Výborný kolæ dal slávnostnej veeri sladkæ bodku. Ruku k dielu prilo ili aj pracovníky obecnõho æradu, p. u ite ky, ale aj ikovnmami ky kolo-

povinných detí pri servírovaní a rozdávaní veere.

Kde sa stretne dobrí udi, je aj dobrænãada a pohoda a tã nechýbala ani na tomto

slávnostnom stretnutí. Verím, e na i dôchodcovia odchádzali spokojní a u te raz sa te ia na alie stretnutie o rok. ○

A]_i`zý_iž'XcVf `ghf _i`""

Renáta Cagalincová

U pri slove Mikulæ radosou za iaria detskõo i kã Hãdam iaden biskup nie je taký populárny ako svätý Mikulæ. O jeho dobroinnosti hovorí ve a legend. Svojou dobrotou a u ahtilosou sa dostal do povedomia mnohých nãrodov. Príkladne sa staral o chudãkov a dokázal im pomôc v

biede. Vykonãval dobrø skutky, pomãhal u om, ale nik ho pritom nevidel, nik nezbadal. V dy nebadane zmizol a udi, ktorým pomohol, mu nemohli ani po akova.

Mal ve mi rãdi deti, a preto sa tento de 6. decembra u tradi ne obdarovajæ. Sæ to oby ajne sladkosti a orieky. Dãvajæ ich rodi ia de om do

o istenej obuvi vloenej do okna. Deje sa to v predveer Mikulæa, ke deti u spia. Verili, e Mikulæ si vie otvori aj zvonku zatvorený oblok.

Do Kultúrneho domu v Liptovskej tiavnici tie zavítal Mikulæ s anjelmi a ertom. Deti spolu s rodi mi ho netrpezlivo o akãvali a privolali ho pesni kou.

Nasledoval program, ktorý si pripravili iaci, Mikulæ rozsvietilstrom ek, ktorý bude kræli vchod pred základnou kolou a potom u Mikulæ rozdával v etkým posluným de om mikulæske balíky. Tí smel í sa s Mikulæom odfotili, bojazlivej í sa pevne dr ali

mamnej ruky a na erta sa nechceli pozrie ani len jedným okom. Dõle itõ v ak je, e ani jedno z detí nedostalo uhlie a v etci sãbili, e bude celý rok poslæcha. ○

C' dYfbt_c jY^'W\U` • d_Y

Zuzana Chlustová

Po as kolskøho roka majø na i iaci mo nos zøastni sa výchovných koncertov. Kým v októbri nãm pãn Anton Budinský z O ovej priblí il hru na rôznych hudobných nãstrojoch, tentokrã sme 23. 11. 2011 vycestovali do Ludrovej za rozprãvkou. PORT` L - komornø divadlo bez opony z

Pre ova nãm ponøklo divadelnø - bãbkovø predstavenie O perníkovej chaløpke.

Bãbkovø divadlo je divadlo, v ktorom sa uplatujú bãbky. Ide o umenie opticko-akustickø a asovopriestorovø. Iovok vníma divadlo v etkými zmyslami sø asne. Divadlo plní mnoho funkcií estetickø, etickø, výchovnø, zãbavnø...

Herec v bãbkovom divadle sa nazýva bãbkar alebo bãbkoherec.

Aj ke je rozprãvka O perníkovej chaløpke de om znãma, bolo zaujímavø sledova ich ako v niektorých m o m e n t o c h zabudli dýcha a dej sledovali s otvorenými

øestami.

Celø rozprãvku odohrali iba dvaja herci. I lo o moderne upravený klasický rozprãvkový príbeh O Jankovi a Marienke, ktorí svojou odvahou, ikovnos ou a vzãjomnou pomocou dokãzali premøc zløe je ibabu a nãjs cestu z Perníkova.

Døvtipnø prerozprãvanie ob øebenej rozprãvky, herecký talent a piesne vtiahli deti do deja a tak ich priviedli k spolo nej zãbave.

Slanø pirãlky z lístkovøho cesta

Katarína Pastuchová

Ke Vãs u omrzí v etko to sladkø viano nø pe ivo a VÈ rozťahnutý alødok by si predsa len e te nie o dal, prihãdza na rad slanø prekvapenie.

Tento recept som dostala od vagrinej Magdu ky a hen z ve kej Bratislavy a mãve ký øspech. Naviac jeho príprava je ve mi rýchla a nie je ani finan ne nãro nã. Je to vlastne len takøchu ovka, ale popularitu si ur ite získa.

Ako na to?

Suroviny: lístkovø cesto, 100-150g øedenøho nastrehanøho syra, 1 tok, 2 polievkovø ly ice mlieka

Postup:

Lístkovø cesto si rozva kãme a rozre eme na 4 -5 rovnakých pãsov

Zmie ame jeden tok a mlieko

Syr najemno nastrehamo

Ka dý pãs natrieme rozmie aným vají kom a posypeme strøhaným syrom

Pãsy naskladãme na seba

Navrstvenø pãsy nakrãame na pãsiky v írke cca. 1 cm

Ka dý pãsik sto íme do pirãlky tak, e chytíme konce a zato íme

Sto enø poukladãme na plech s pe iacim papierom a pe ieme cca. 15. minøt

Mø eme prida aj cesnak alebo rascu

Dobrø chu ◉

9b j]fc'c _]Yb_c

Katarína Kostolná

Environmentalistika je náuka o životnom prostredí loveka, alebo technológia životného prostredia. Najzväčšenej im problémom dneška je globálna ekologická kríza, ktorú zasiahla v etky ŕovne spolnosti a jej vzah k životnému prostrediu. Priielas uva ova nad tým, a to o najskôr, ako pripraví na e deti pre život spolnosti, ktorej prvordou ŕelohou bude obnovi na-

ru enŕ rovnovŕhu a vytvori optimálne prostredie na rozvojnielen udskej spolnosti, ale aj ostatných ivých organizmov a spolnosti. V Listine základných prŕv a slobôd sa okrem iného pí e, e ka dý lovek mŕprŕvo na priaznivŕ životné prostredie, mŕprŕvo na v asnŕ a ŕplnŕ informŕcie o stave životného prostredia a prírodných zdrojov, pri om nikto nesmie pri výkone svojich prŕv ohrozova ani po kodzova životné prostredie, prírodnŕ

zdroje, druhovŕ bohatstvo prírody a kultŕrne pamiatky nad mieru ustanovenŕ zŕkonom. Prŕva si ob an ka dŕho tŕtu nŕfokuje, ale povinnosti sa ve a vyhýba, o om sved ia problémy ŕŕvisiace s po kodzovaním životného prostredia. Aby nenastŕvalo po kodzovanie životného prostredia, aby ob an tŕtu videl ir ie ŕŕvislosti v oblasti ochrany životného prostredia, u od najmen ích detí pred kolískŕho veku sa za ína syste-

matickŕ vzdelŕvanie zacieľenŕ na ochranu ivotného prostredia. Chcela by som upozorni nielen pedagogické verejnos na skuto nos , e bez zapojenia sa rodi ov a ir ej verejnosti bude len ve - mi a ko na e ŕsilie v kolŕch odmenenŕ ŕspechom. Die a, ktorŕ v kole separuje odpad a doma je jeden smetný kŕ , potrebu separŕcie odpadu pravdepodobne nepochopí a v dospelosti nebude realizova .

o

CXdUX'bzý' _UÿXcXYbb

?UHf#U'U U_cj z'

innos loveka je (okrem iného) charakteristickŕ tým, e pri v etkom, o robí, vznikŕ odpad: dopijete nŕpoj mŕte prŕzdny obal, dostanete kyticu kvetov zvädne a mŕte uschnutŕ nepotrebnos , zjete jogurt mŕte prŕzdny tŕglik, ostrihŕte stromky mŕte plno drobných konŕrikov, vykopete zemiaky mŕte uschnutŕ v a , kŕpíte si novŕ auto doma vŕm ostane nepojazdný vrak.... jednoducho povedanŕ, ímko vek sa zaoberŕne, akosi automaticky rŕame s tým, e tu ostŕva osi nepotrebnŕ, oho sa potrebujeme rýchlo a jednoducho zbavi .

Problematika ŕŕvisiaca s produkciou odpadu a nakladania s ním je ve mi írokŕ oblas , v ktorej pôsobí a sna í sa ju korigova mnoho mŕdrych hlŕv. Vôbec toti nie je jednoduchŕ vysporiada sa s nekone nými tonami odpadu, ktorŕho ka dým dom len pribŕda a pribŕda.

Ke e pôvodcom odpadu sme v etci, mali by sme vedie , e tu existuje prŕva ŕprava zŕkon, ktorý upravnje prŕva a povinnosti osôb pri predchŕdzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s nimi. Ako pôvodcovia odpadu by sme si mali uvedomi , e to, o my nepotrebujeme, pova ujeme za zbyto nŕ, nefunk nŕ alebo nemodernŕ, mô e niekomu inŕmu pomŕc a poslŕ i . A tu sa dostŕvame k problematike triedenia odpadu.

Jednou z výhod triedenia odpadu je jeho sociŕlny rozmer. Realizŕcia triedeného zberu odpadu pomŕha vychovŕva udí, pomŕha formova ich vzah k životnému prostrediu, je prostriedkom na zlep enie kvality ivota mnohých komunit. V neposlednom rade triedený zber odpadu poskytuje príle itos aj sociŕlne odkŕzaným obyvateľom na sebarealizŕciu. Mnohí na i spoluob ania triedením, recyklŕciou alebo ŕpravou nepotrebných vecí dosiahnu ich al ie vyu ítie.

Triedenie odpadu mŕ aj svoje ekonomickŕ výhody. Spracovatelia surovín si tak mô u zní i náklady na výrobu, o sa v kone nom dôsledku mô e prejavi na lacnej ích výrobkoch pre spotrebite a.

No asi tým najdŕle ítejím dôvodom, pre o triedi odpad, je stav nŕho životného prostredia. Triedenie odpadu umo uje druhotnŕ suroviny vrŕi spä do výrobného procesu, o umo ní a í menej prvotných surovín, tým sa bude menej devastova príroda, k omu chtiace nechtia pri a be dochŕdza. Taktie mô eme menej zne is ova pôdu rôznymi chemickými hnojivami a to najmä kompostovaním biologicky rozlo íte ných odpadov. Takto získame kvalitnŕ a ekologickŕ hnojivo. V prospech týchto slov hovori aj novela zŕkona o odpadoch, ŕ innŕ od 1. januŕa 2006, v ktorej sa zakazuje zne kod ova biologicky rozlo íte ný odpad zo zŕhrad a z parkov, vrŕane odpadu

z cintorínov a z inej zelene. Takýto odpad je mo nŕ iba zhodnocova napríklad jeho kompostovaním. Je zakŕzanŕ spa ova suchŕ lístie, drobnŕ konŕriky a ostatný odpad zo zŕhrad a domŕností. Ak tak ob an konŕ, dopŕ a sa poru enia hne nieko kých prŕvnych predpisov:

- zŕkona o odpadoch, ktorý zakazuje zne kod ova odpad takýmto spôsobom,
- zŕkona o ochrane pred poiarimi, ktorý zakazuje zaklada ohe tam, kde mô e dôjs k jeho roz íreniu, zakazuje vypa ova porasty bylín, kríkov a stromov,
- ob ianskeho zŕkonníka, pod a ktorŕho nikto nesmie nad mieru prípustnŕ pomerom ob a ova susedov hlukom, prachom, popolkom, dymom, plynmi, parami a podobne.

Domŕce spa ovanie odpadu je z h adiska zdravia loveka ve mi nebezpe nŕ. Ako frŕzu tŕto vetu ovlŕdame v etci. Pŕrala som preto

Deti z eRka nezahÆ ajæ

Zuzana Zarevúcka

U len pä dní nÆ delí od Vianoc. Ako ka dý rok tak aj tento sa pripravujeme s de mi na koledovanie >

Kým sa v ak stretne s koledou u vÆ doma, vrÆime sa o pä tý d ov dozadu. D a 19. novembra pripravili animÆtori Katarínsku zÆbavu v týle 70-tych rokov. VrÆtili sme sa do ias, ke boli na i rodi ia mladí. ZÆbava sa uskuto nila v KD v Ludrovej. Za ali sme sv. om ou a potom sme sa presunuli do KD, kde na nÆ akal skvelý DJ, program, ktorý pripravovali animÆtori a tombola. Zæbæva sa s nami pri lo okolo 120 udí v rôznych vekových kategóriæch. akujeme krÆsne za æ as a za podporu >

10.11.2011 sme sa s de mi z eRka zæ astnili na vysielacej sv.om i. Je to vlastne svätÆ om a, pri ktorej biskup po ehna koledníkov Dobrej noviny a posielala ich hlÆsa radostne zves o narodení Je i a Krista. TÆto slÆnos sa konÆv dy tretiu adventne nede u, prípadne sobotu.

Pri tejto svätej om i je v dy vybratÆ jedna farnos , ktorÆ predstaví svoj kolednícky program biskupovi. Tento rok bola vybratÆ LiptovskÆ tiavnica, a tak

sme u pred mesiacom za ali pripravova nÆ kolednícky program. V sobotu rÆno sme sa v etci s malými du i kami vybrali do Tvrdo ína, pretože sme e te nevedeli, o nÆ akÆ...:) Na svätæ om u síce nepri iel biskup, ale generÆny vikÆr Anton Tyrol, ktorý ho ve mi dobre zastæpil. Okrem neho sa zæ astnilo aj 600 detí z 37 farností dolného Liptova a Oravy. Koniec svätej om e bol nÆ a tak sme pred v etkými predviedli nÆ kolednícky program. Potom sme sa spolu ne odobrali do miestnej zÆkladnej cirkevnej koly a spolu s de mi sme si vyrobili zaujímavø viano nø

ozdoby. Ke sme u v etci mali ozdoby hotovø, akala nÆ u iba cesta naspä domov. VrÆtili sme sa povzbudení a u teraz sa te íme na Dobræ novinu tu v Liptovskej tiavnici.

ZÆrove chceme po ako va v etkým de om, ktorø sa podie ali na príprave programu a akujeme aj v etkým u om, ktorí nÆ podporujú i u materiÆne, alebo modlitbami.

Ve kÆ v aka a prajeme VÆm milosti plnø viano nø sviatky a po ehnaný nový rok, va i animÆtori >

CXdUX'bzý' _UjXcXYbb

Ú[Væ [çæ]â^Á: [Á•ÉÁ]

na internete, pre o je takøto spa ovanie nebezpe nø. Teplo ty pri domÆcom spa ovaní odpadu sæ nízke, palivo je nedokonale okysli ovanø, ím vznikÆ nedokonalø spa ovanie. Mô e tak unika pavok, fenoly, kyanidy, dechty. Tieto lÆky nepríjemne zapÆchajæ,

drÆ dia hornø dýchacie cesty, mô u spôsobova bolesti hlavy a poruchy nervovej sæstavy. Ve mi nebezpe nými lÆkami spa ovania sæ dioxíny. Pri domÆcom spa ovaní sæ emisnø limity odporæanø EÚ na dioxíny vysoko prekra ovanø. Pri domÆcom spa ovaní plastov sa uvo ujæ

do ovzdu ia a kø kovy (kadmium, zinok) a tieto ostÆvajæ v popole. Taktie vznikÆ ve a oxidu uho natøho. Tento plyn je schopný viaza sa na krvnø farbivo hemoglobín a zabra uje prenos kyslíka krvou (zdroj: internet). Nie som odborník v tejto oblasti, ale verím tomu, o vyskæma-

li iní mædri udia.

Milí spoluob ania, skæsmes na problematiku odpadu díva trochu zodpovednej ie. Len korektný a zodpovedný prístup mô e ochrÆni na e zdravie, zdravie na ich blí nych a aj zdravie tak a ko skæ anej prírody...

J]UbcWY' a ' ^ \ c'XYhgh jU

Edita Haluzová

Je december, Vianoce sa pred dvermi, nepotrebuje ani kalendár, aby ste to vedeli, lebo sa na vŕs zo v etkých strán rätia reklamy a upätavky na bŕje nŕ, bohatŕ a neviem akŕ super sviatky s pŕ i kou od tej a tej in titœcie...

o sa to Vianoce snov? Plnŕ stoly dobrŕt? Ve kŕ prekvapenia pod stromekom? Pokazenŕ alœdky a poviano nŕ diŕty? Kde v tomto koloto i ostali ozajstnŕ viano nŕ tradície, zvyky? Spomenie si niekto z na ich vnœ at za pŕ rok, akŕ pre ívalo Vianoce? Vianoce plnŕ zŕrakov a pohody na akŕ spomíname my, star í?

Vianoce môjho detstva boli síce skromnŕ, ale aj œ asnŕ, plnŕ tajomstva, prekvapení a rituŕov, ktorŕ sa ka dý rok opakovali, v dy len jeden krŕ v roku.

Za ínali sa zabíja kou

doma chovanŕho prasiatka, aby bolo na Vianoce mäsa, potom sa i lo do hory po strom ek, vystŕ sa rad na kapra, na exotickŕ ovocie - bolo veselo pri tom akaní, hrýzol sa vŕbový cukor a robili sa lotroviny, aby sa to akanie tak nevlieklo. Piekli sa suchŕ kolŕiky a medovníky a nastalo ve kŕ upratovanie a pranie, aby bolo v celom dome isto. Po ve eroch sa vyrŕbali ozdoby na strom ek, balili sa do salónkovŕho papiera kocky cukru a do pozlŕka vla skŕ orechy. Na tedrý de mal ka dý zadelenœ robotu, ktorœ musel vykona , aby si mohol sadnœ za tedrove erný stŕl. Musela sa nareza se ka pre statok, ktorý sa musel najskŕ nachova a napoji , aby sa mohla v k ude pripravi vera. Otec zabil a vypitval kapra a potom sa zatvoril do izby vyzdobi strom ek. Mama postavila hrniec s kapustnicou a my sme jej pomŕhali s prípravou ze-

miakovŕho alŕtu. Potom sa vyzdobil stŕl, na ktorom nesmeli chýba peniaze a erstvo upe ený chlieb, doprostred stola sa polo ila ve kŕvoskovŕsvieca, ktorŕ sa pri ve eri ostro sledovala, i sa jej knŕt neobracia na niektorŕho lena rodiny, ktorý by mal do roka umrie . Pred ve erou sme sa v etci modlili a akovali sme Pŕnovi nielen za dary, ktorŕ z jeho tedrej ruky po íva budeme, ale aj za to, e sme sa v etci mohli za tedrove erným stolom v zdraví stretnœ . Po ve eri sa rozba ovali skromnŕ dar eky, oby ajne praktickŕ veci no a po tom hurŕ koledova ! Vyspievali sme si aj nejakŕ korunky, ktorŕ sme si mohli po sviatkoch minœ na obœbene sladkosti.

Na Bo ie narodenie sa na nŕv tevy nechodilo, boli to sviatky v œzkom kruhu rodiny. Za ínali sa ra ajkami oby ajne varenou klobŕskou s chrenom

a chlebom a potom po me von na sŕnkova ku, guova ku, alebo ly ova ku. Vracali sme sa na obed vyzimení a vyblŕznení na zemiakový alŕ s rez om. No a ke e e te nebol televízor be ným vybavením domŕcnosti, te ili sme sa na ve ernŕ rozprŕvanie rozprŕvok nŕho starŕho otca. Nŕ starý bol legendŕny rozprŕva a na jeho rozprŕvky pri praskajúcej peci sa schŕdzali deti z celej ulice. Delili sme sa o jabka, su enŕ slivky a kocky cukru, ktorŕ neskon ili na strom eku. Ohník praskal, Meluzína zavíjala v komíne, my sme popíjali ípkový aj s medom a po œevali rozprŕvky o Svetlonosoch, stra idlŕch a ertoach a pre ívali sme dobrodru stvŕ rozprŕvkových hrdinov.

Po ehnanŕ, pokojnŕ a radostnŕ viano nŕ sviatky v etkým malým aj ve kým praje: Edit a Haluzovŕ

J]Ubc bf'nU a mg`Yb]Y

?UUF#bU?U U_cj z'

Milí priatelia, ko ko viano ných zamyslení ste u ítali? Ko ko lŕnkov sa vŕm dostalo do rœk o tom, e prichŕdza najkraj í as v roku a o v etko s tým sa visí uprata , nakœpi , napiec , ís na viano nœ spove , na polno nœ... S niektorými autormi ste mo no sehla-sili, iní boli pod a vŕs príli patetickí.

Ja vŕm dnes nechcem ponœknu al ie viano -

nŕ zamyslenie. Uvedomila som si, e takŕto re i samy o sebe nesta ía. Keby sme toti viano nŕ zamyslenia brali vŕne, v na om tŕe by sa ilo inak, v na ej obci by sa ilo inak, v na ich rodinŕch by sa ilo inak... To ko sa toho nahovorí o význame Vianoc, ale u dia prestali bra slovŕ vŕne. Chorobou dne ka je, e lovek po uje ale nepo œva, vidí ale nepozerŕ Aký význam prikladŕ tomu, o hovorí ? Ak mŕ niekoho,

koho nazýva priate - je to vidie , cíti a po u ? Ak tvrdí , e ti zŕe í na tvojej rodine je to vidie , cíti a po u ? Ak tvrdí , e ti zŕe í na spoločnom dobre je to vidie , cíti a po u ? Akŕje hodnota tvojich slov, ak ju nedokazuje skutkami?

V evanjeliu sa do ítame, e Boh tak miloval svet, e dal svojho jednorodenŕho Syna, aby nezahynul nik, kto v Neho verí, ale aby mal ve ný ívot... Akœ dôvery-

hodnos by malo tvrdenie, e Boh miloval svet, keby sa Bo í Syn skuto ne nebol narodil?

Mo no prŕve cez tieto sviato nŕ dni, ke sa rodina, priatelia a znŕmi pospolu, skœsme znovu objavi hodnotu na ich slov a nezabudnime ich potvrdzova skutkami. Zo srdca vŕm e-lŕm po ehnanŕ, radostnŕ a u ito nŕ pre ítie Vianoc.

Spomínanie - huby

Alfonz Balko

Za chvíľu sa tu Vianoce. V etci sa iste te íme na viano ne pohodu, viano - ný strom ek (ko ko sme sa najprv s otcom a neskôr s Ām, príp. s bratom nachodili, kým sme nena li jedli ku, ktor Āmusela by 5x5, t.j. musela ma pä poschodí po pä kon Ārov), na spolo ne tedrove ernæ ve eru, na dar eky, na polno ne om u a i. Ja sa te ím i na viano ný obed, pri ktorom nesme chýba v prílohe aj nakladan Ā hríby. Povä ine som ich m Āval od brata Vita, nalo en Ā vagrinou Hankou v malých zav Āra k Āch. Je to pochæ ka k vypr Āným mä s Ām. A to ma podnietilo napísa tento príspevok.

Huby. Objekt h ada skej v Ā ne i dobr Ā jedlo. Tým nemyslím ampi óny kæpen Ā v Hypermarkete, ale huby z lesa. Hub Ā nie patrí medzi moje hobby. Tu na vých. Slovensku, kde íjem, sæ v podstate listnat Ā lesy, najmä bukov Ā a dubov Ā a mne sa h adajæ v nich huby a - ie. Jednou z vychýrených h æb je barania hlava, ktoræ som v ak ja e te nena iel.

Najæpe nej í bývam v brezových a osíkových h Ājkoch kde nach Ādzam koz Āky a ak je tam mach rastæ tam aj hríby. Neraz som cestoval za hubami aj alej ako do blízkeho okolia Ko íc. Vydaren Ā hub Ā nie spojen Ā aj s výletom a iv Ānskou bývalo na va eckých lækach. Sta ilo podvihne spodn Ā kon Āre smre kov na okraji lesa a u sa na v Ā usmievala hríbov Ā rodinka. Úspe n Ā býva aj hub Ā nie v ædolí Hnilca, pri n Ādr i Doma a a najmä pri vod Ārenskej n Ādr i Starina. Aj teraz, i ke t Ā ch ōdza je u nam Āhavej ia, ke je sezóna musím ís do lesa. T Āo hub Ārska v Ā e ma dr í od mali ka.

Ke som chcel ako malý chlapec ís na huby, sta ilo v Zemianskej doline zabehne na Lazy a prípadne a na Gregor alebo akanovo a prípadne hore smerom na Kohæť v Komorníckej doline alebo na K azov kæť. Zvy ajne sme na li nejak Ā pl Āvky alebo kuriatka a mama z nich hne navarila hubovæ polievku. S bratom sme spravidla neobi li jedno miesto, ktor Ā nebolo aleko od Dielca, kde r Āstli tzv.

kripy. To miesto bolo na hrane æbo ia, ktor Ā spadalo do Komorníckej doliny. Bolo to len 15-20 m² tvrdej zeme, v ktorej sme h adali pod povrchom uveden Ā huby. Musím poveda pravdu, e my sme nedali týmto hub Ām dor Ās a vybrali sme menie, i v ä ie (max. okolo 4 cm v priemere) biele hrudky, tvrd Ā a ve mi príjemne vo ajæce. My sme ich hodnotili lep ie ako hríby. A neskôr, ke sme tam neboli dlh iu dobu nar Āstli tieto huby nad zemský povrch a to bola kr Āsa. Mali pomerne ve - k Ā klobæ iky (okolo 8 12 cm), niektor Ā pologu ovit Ā, niektor Ā rozprestret Ā, hladk Ā, okrovohned Ā. Hlæbik bol tvrdý, bielo ltý a pomerne ve ký (vy e 10 cm), hrubý a mal tvar valcovitý a ku eovitý dolu zahrotený. Pod klobækom bol na hlæbiku pozostatok plachtiky.

Dlh Ā rok som si myslel, e sme nach Ādzali laný e, preto e kým nevy li nad povrch boli to hrudky a gurm Ānsky vz Ācne laný e sæ tie viac menej hrudky, i hrudy. Rastæ najmä v severnej It Ālii, najviac cenen Ā pri meste Alba. Jeden Talian na iel vla-

ni pri meste Pisa 1,5 kg a ký laný , ktorý bol predaný za 330 000 dol Ārov. Cena týchto laný ov sa pohybuje okolo 160 000 eur za kilogram. Asi 10 kr Ā sæ lacnej ie ierne laný e, ktor Ā sa vyskytujæ aj v iných krajin Āch. Aj Liptov bol zn Āmy výskytom laný ov. H adali a aj teraz ich h adajæ pomocou prasiat, najmä prasníc, aj ke za ali na h adanie pou íva aj psov.

Dnes u viem, e n Ā krip nie je laný , ale odborné sa nazýva n Āramkovka cis Ārska. Na iel som celý rad mien ako tæto hubu nazývajæ v rôznych oblastiach, ale n Āzov krip som medzi nimi nena iel. Zd Ā sa, e takto sme tæto hubu volali len v L. tiavnici. N Āramkovka cis Ārska patrí medzi vz Ācne a chr Ānen Ā huby. Pokuta za jej zber je 63,06 za ka dý kus. Vyskytuje sa na Liptove a Orave. Brat Vito mi hovoril, e ju nach Ādzal aj v lese pod Ha ami. Rastie v auguste a októbri v ihli natých lesoch v podhorských oblastiach.

Nu aj tak Āto spomienky prich Ādzajæ pred Vianocami.

○

BU^_fU^ý]Y'g j]Uh_m' a U^•'bU'G`c jYbg_ i 'f ' nbY' a Ybz

Katarína Pastuchová

Pre 24. december m Āme na Slovensku nieko ko n Āzovov.

Ofici Āne sa tento de a ve er volajæ tedrý de pre bohato prestretý st Āl a mno stvo jed Ā. Na východnom a iasto ne aj na strednom Slovensku sa vyskytuje n Āzov vilija alebo vigilija, odvodený od latinsk Āho vigília, o znamen Ā predve-

er sviatku. Sl Āvenie sviatku ve er, pred jeho skuto ným termínom prebrala cirkev zo idovskej tradície. Pre idov sa toti de za ína predch Ādzajæcim ve erom. Preto sa sl Āvnostn Ā viano n Ā om e slæ ia o polnoci z 24. na 25. decembra. Hlavn Ā viano n Ā om a je v ak 25. decembra predpoludním.

V preva ne evanjelických dedin Āch stredn Āho Slovenska n Ājdeme star Ā pomeno-

vane Dohviezdny ve er. Pou ívajæ sa aj spojenia P ōstny alebo Postiaci a Svätý ve er. V Novohrade a v asti Hontu a Zemplína sa zachovalo star Ā slovo Kra æn. Pou íva ho aj ukrajina (Kra un), bulharina (Kra on), ma ar ina (kar Ācseny) aj rumunina (gr iun). Jeho etymológia sa vysvet uje dvojako. Poch Ādza bu zo slovesa kr Āti , o sævisí s kr Ākos ou dní v ase zimn Āho slnovratu,

alebo z latinsk Āho creatio - narodenie.

V juhoz Āpadnej polovici Slovenska sa ust Āil n Āzov Vianoce zo staronemeck Āho Winnahten. V severovýchodnej asti Slovenska sa na ozna enie Vianoc pou íva slovo Hody. V severnej asti Tren ianskej stolice a na Kysuciach sa im hovorilo jednoducho Sviatky >

○

Ü Ughbf`U` Ufc jbf`!`U`YVc`ü Ughbf` jYgY`f3

Michaela Uhrinová

Ak zvyknete bládi internetom a hlavne facebookom, nemohli ste prehliadnu vychádzajúcu hviezdu, petralského rapera, ktorý o sebe tvrdí, že je jednoducho arovný. Okrem iného je aj keďelný, magický, a aj východniarsky, ale hlavne... je arovný. Thto pieseň, ak sa tak dá nazvať text bez rytmu a rýmu behom mesiaca obehla v etky sociálne siete a dosiahla rekordne sledovanosť. Po prvom prehraní si poviete, že je to úplne primitívne, ale po druhom prehraní sa vám tak dostane do hlavy, že sa jej neviete zbaviť. Tento odel nesie teraz so sebou mnoho Slovákov, ktorí si chtiac-nechtiac, teraz, pri každej príležitosti, od rituálu, vstávania, sprchovania, i jedenia, povedia: Som arovný! Dokonca sa u toto nakažlivé spojenie dokázalo vtímať aj do vianočného elania. Nie je to u trochu priveľa?

Vám skôr narodeným nejaký petralský reper vo vyhanom triku zrejme veľa nehovorí. Preto zostane pri klasike. U vám rozvíjajúcej typickú vianočnú koléčku, dom má oveľa aný tisíckou svetielok, vo vani si u kápe kaporete netušíac, že o päť hodín skončí na vianočnej miske a popritom ako sa chystá zavesiť poslednú ozdobu na stromček, vám hráva a obábené koléda? Ak si vravíte, že je to idylka rodiny z amerického filmu o Santa Clausovi, má pravdu. Realita môže byť taká, že e te 23. decembra

vymetá spod koberca zabudnuté veľa konoš smeti, a keď sa chystá veľa kolepov zakončených zdobením stromčeka hviezdou, z rohu steny sa na vás kerí obrovský pavúk vete obrovskej veľkosti. Keď sa speje vyhrávaný boj s poslednými nástrahami vášho bytu, zdriemnete si v pohodlí vašej obývačky. Snívajú sa vám, že na dvere klope Dobrá novina, ale v skutočnosti vás doslova strhne: Slávme Vianoceee, kaď ako chceme. od známej slovenskej tvorice na reklamu vianočného operátora, ktorá sa mimochodom objavuje u od októbra. Musíte uznať sami, že toto melódia vo večerných hodinách u skoro privodila srdcovú príhodu nejednému z vás. Z roka na rok sa snažíte, aby tieto sviatky boli oraz dokonalejšie, ukážkovejšie, ale pravý zmysel Vianoc akosi uniká. Keď sa k tomu pridá typická slovenská vlastnosť, pod ktorou sme známi v celej Európe, tak preteky môžu začať. Dostalo sa k vám, že suseda napiekla 5 druhov koláčov. o ste vy - horšia? Napíete 10 plechov, aj keď ste do tédneho dňa oka nemali za mieri. že keď sused DVD prehráva? Tak - vám ho treba tiež. Susedia vyzdobili balkón? Tak ja musím vysvietiť minimálne pol domu. A na 100 percent! Ak by kdesi chýbala tá jarovka a keď to bolo aj na 99%, váš výkon by sa náhodou zrovnával s logom novej strany, ktorá sa chystá brázdí vodu slovenskej politiky. Ulice

u dnes zaplavili billboardy so značkou 99%, následne inzeráty v novinách, na internete a hlavne televízne spoty, ktoré sa snažia dostať pod kožu sklamanému, alebo nerozhodnému voličovi. Veľké marketingové projekty sa tvoria ako hnutie nespokojnej väčšiny. Dokazuje to aj stápajúca popularita ich hnutí na sociálnych sieťach. V skutočnosti je to práca obchodníkov, okrem iného aj zo zbraňami, ktorí sa v emočne budujú tlačia do vašeho parlamentu. Vyzerá to tak, že sa pridá aj tvrdá konkurencia z kožického Pereča, známa svojím ostrým jazykom. Tane? Na predvolebných mítingoch ani nemusí pozývať drahé celebrity, môže jej zahrať priamo Braňo Mojsej. E te o nich budeme po u v predvolebnom období, teraz tu máme vychutnávať sviatky pokoja a radosti. Tá bude hlavne pri rozbovovaní vytčených darčkov. Pri pohľade na aliepy amo a termo-prádlu si v imnité radostne tvoria ky detičky, ktoré vedia, že celý rok poslouchali, že i ko na nich ani tento kráľ nezabudol. Byde mi je oasno. Hlavne na Vianoce. Belgické detičky ale môžu mať iný názor. Dodnes tu funguje podivná a trochu kruté tradícia - na Vianoce hľadajú policajti po okoloidávajúcich deťoch banány. Nie je to vtip, ale kruté realita. V Amerike zas 7 percent prezretých Mikulášov v amerických obchodných domoch má za sebou bohaté kriminálne

minulosť. Predsa len, na Slovensku detičky sa majú najlepšie. Spomínate si, ko keď ste mali rok, že ste zistili, že je i ko nechodí cez okno ani cez balkón, vlastne e nechodí vôbec? Určite to bolo pre vás kruté precitnutie, ale to sa iste zmenilo, keď ste tým Je i ko za alieby vy a pod stromekom sa pre vás ich rodičov začali objavovať stratené veci bežnej potreby, ako napríklad vlnená stolíka, alebo tatkové rukavice. O rok neskôr ste svoju ikovnosť u vyperkovali, a za nejakú odloženú peniu ky ste kúpili prvú ponožku pre tatku a kráľ pre mamku. Ako sa vraví - Vianoce nie sa len o darčekoch. Vianoce vie navodiť hlavne pravú atmosféru. Spomínam si na predvianočnú atmosféru v našej základnej škole, keď sme v kolskej drúžine aj kaď deň dokázali pozerať vianočnú rozprávku o ervenonosom sobovi Rudolfovi. Kaď vedel spamäť jednotlivé repliky a kaď dievča si prišlo by inou vílou. Doteraz mi v hlave znie zamatový hlas: Som Aurora, ja Vloka, ja murkaaa. Jednoducho vianočný nostalgický. Keď sa k tomu pridá vôňa medovníkov, Tri orieky pre Popolušku, Sám doma, vianočné koledy... - jednoducho vianočná klasika, ktorá nemôže omrzieť.

Tak e moji milí, astnô a arovno! nechajme raperom v Petralku! Zostane me pri tej klasike: astnô a veselô >

HU „d`mbJY“ Ug°

Ladislav Slanica

Len nedávno sme si pripomenuli 67. výročie SNP a potichu sme oslávili 22. výročie nej. Ešte predtým sme zaspomínali na našich blízkych, ktorých u darca ivota, i vľádca, z našich radov odvolal. Spomínam to preto, aby sme si znova pripomenuli motto ľánku tak plyniesť! Plyniesť zľakomite a nenávratne. Tam na cintorínoch sme sa utvrdili vo vekej spravodlivosti v našom ivote, predovšetkým po ňom. Odpovíajme tam vedľa seba a bez rozdielov, tí ktorí požívali hojnosť v etkúho, etctu a honor, ako aj chudáci, ktorí v ivote mali ka dodenný problém, ako deprei. Tam sme si znova uvedomili vekej spravodlivosti! koda, e zatiaľ len po smrti.

Popri ka dodenných starostiach pestrého ivota musíme registrovať, ke ten sa rýchlo plyniesť, e na dvere nášho klopa Vianoce! To slovo v našom vyvoláva rôzne predstavy. V spojitosti s udalosťami dňových rokov u nás, o sme ivotu prešli, je to aspre spomienky a porovnávanie, o roky zmenili. A zmenili skutočne po každej stránke. Pre starých sa v spomienkach kladie dôraz na udalosť a zvyky, ktorým týmto sviatkom patrili, ale aj iné, ktorým odvíjal sa a zmenila materiálna situácia v spoločnosti. Hlavne v tom spôsobe ma, dňa a obdarová. Vzťahuje, i bolo hlavne to, o je ojedinelé a opačne v edne, oho je dostatok na každom kroku. Vianoce ako sviatky môžeme preto preívať a hodnotiť z dvoch hľadísk. Kresanské Vianoce, radosť z toho, e náš Pán daroval syna, i z toho svetského e bude hojnosť v etkúho, o nebývalo po celý rok, teda aj darov, podarovaní finančnej situácie v rodinách. Tu v tejto závislosti sa za iná mení

aj chápanie Vianoc po citovej stránke. V ase Vianoc kedysi rodina a jej členovia u dňo pred sviatkami robili opatrenia, aby si vytvorili podmienky ktorým im umožní stretnutie v rodinách aspoň 2 dni v rámci týchto sviatkov spolu aj s Novým rokom. To bola predstava Vianoc! Sviatky, Vianoce to je to, ke je rodina pospolu. To bolo to, omu sa teľia Vianociam celá rodina. A prave z tohto pohľadu sa dnešné Vianoce etplne o nie om inom. Príin, i hlavným dôvodom, sa veke triedne rozdiely v spoločnosti. Tie boli aj predtým no neboli a tak veke, ako je tomu dnes. A tak sa nám poneka v porovnaní niekdajších i terajších Vianoc aj sociálna etzka, ba skôr problém. Vianoce sa v prvom rade sviatkov kresanov! Mali by by! Komercia akej sme svedkami dnes rozhodne nepatrí ku kresanským Vianociam. Ak zdôrazníme etmy lienku, e Vianoce sa vtedy, ke je celá rodina pospolu hlavne na tetrý veer, tak sa poneka ba priam natíska etzka, o hovorí o Vianociach trvenie sviatkov u tých, ktorí u nieko ko mesiacov pred nimi etria a venuje finančné prostriedky na to, aby tieto sviatky prešli bez najbližích v pohodlí hotelových zariadení. Denne nám to poneka rozhlas i televízia. Tĕ komerčné predovšetkým! Vianoce by predsa mali by o nie om inom. No chceme veriť e len u asti na ich obyvateľov nĕdeme pre takto sviatky pochopenie. Nám skôr narodeným, prichodí len s nostalgiou spomínať na Vianoce tých ias ke dedina iľa skutočne ako jedna rodina. Kaďý poznal ka dŕho a podarovaného sa aj správal. Dnes sa u mŕho stáva e sused príde susedom zaspievať v tetrove erný as Narodil sa Kristus pán... a tak to vo akedy bolo. Bolo pra-

vidlom uctiť si susedov, priateľov a známych a prísť zaspievať na Vianočné sviatky Radujme sa ... ! Nie kvôli pozornosti, i skôr mali kosti ako symbolu darov, lebo ve sa Vianoce a obdarovaný bol celý svet. Dnes mnohí volia iný pohodlnejší spôsob. Hádie do obrazovky televízora, ktorým u a hlavne v poslednom období, neponeka ni na povznesenie ducha. Banálne príhody, vzrušenia, intrigy a vraždy, to je v súčasnosti program ktorým nás kmi televízia. Hlavne tĕkomerčné veke zato niekto platí! i nie je to poplatný boj proti morálke, ktorým bola kedysi samozrejmosťou v spoločnosti v ktorej sme vyrastali. V nás o sme tie roky prešli zostali trvalé spomienky na zvyky a obyaje tak pred sviatkami, ako aj po as nich. V etko to zaínalo u pred adventom, sviatkom sv. Ondreja. V tento de chodievali dievčatá po dedine a s riekankou Plote, plote trasiem a, svätý Ondrej prosím a, ... potriasali ploty v nĕdeji e Ondrej zariadi aby sa o najskôr dostali pod epiec a do spoločnosti s mládencom podarovaní predstev. Podobne, na Luciu sa zachoval zvyk liatia olova, alebo cínu. lovek potrebuje nĕdej. Verilo sa, e z roztaveného a prudko ochladeného kovu sa vytvorí nie o, o vyadovalo aj hodne fantázie a malo by predpovedať o nás v budúcnosti akĕ Naivný predstavy, ale boli. Poskytovali nĕdej a vypáliť as, ktorý nebola príleitosť pre i vhodnejším spôsobom. Tak sa v ase adventnom približovali Vianoce. Bez hluku, bez veselosti a zľav. V domácnostiach sa pripravovali vianočné stromky. Ich svojvoľný výrub bol tak, ako aj dnes zakázaný. Pravda je ale takĕ, e ke horĕ niekoho aj chytil, hlavu mu neodtrhol. Dobré vedel aj on e skromný

strom ek bude v celej rodine tým jediným potešením. U aj v tých asoch bol vianočný strom ek zrkadlom finančnej situácie v rodinách. Menie, skromnejšie zavesené len na drevenej povale ale aj takĕ o sa tak-tak zmestili do izby. Aj vtedy boli meradlom tak hojnosti, skromnosti, ale aj biedy v mnohých rodinách.

Na tetrý de, na Adama a Evu bol celodenný pôst tradíciou. Aj ke sme to neradi preívali podriadili sme sa napriek kvkaniu v alodku a trpezlivo o akĕvali tetrý veer, ktorý symbolizovala kapustnica, samozrejme bez mäsa, iadna klobása, iadna etdeninka. Ke veeri patrili opekance s makom, prípadne kde boli s orechmi, ak bolo aj na ne. V povojnových rokoch sa na jedálny lístok tetrého veera dostali aj ryby. Kapre. Chýbalo v ak ovocie. V tých asoch neboli banány, neboli mandarínky, a nebolo ani coca-coly. Boli v ak jabka, sušené hrušky a v etko o ponekala príroda na dedine. Teraz v obchodoch máme v etko. Na pitie, jedenie i ovocie je hojnosť. o chýba mnohým rodinám to je primeraný dostatok finančných prostriedkov aby si mohli ten bohatý ponekaný tovarový sortiment dovoliť. Ku tetrove ernému stolu patrili aj oblátky a med. Ten zabezpečil i cez leto v etky. Zde sa e vedeli e bude na Vianoce, na tetrý veer nenahradiť ný, ke nám mamky robili s ním na elo kríik s prianím zdravia a pokoja do alých rokov ivota. Tak prajem ja aj Vám veer spoluobania. Ale bez medu. Pokojný a radostný sviatky vianočné a po ehnania od Pána v etkým i zdravia do nového roka 2012.

N' \]ghœf]Y' ýUW\ i' j' @]dhc jg_ Y^' üh]U j b]W]

J'UX]a #@_z

Úvodom nieko ko viet o achovej hre: ach sa hrá vo svete dlhý storočia. Je to predov etkým výborný duševný port. Je prospešný ka dŕmu, kto si ho osvojil a obšobil. Vá na achovú hra rozvíja pamäť, logický myslenie a predvídavosť. Zodpovedný hranie achu v šachach pri reprezentovaní O obce (mesta) a v achových turnajoch vyžaduje dobrú sústredenie aj dobrú logickú kondíciu.

Som rodený tiavni an. Od detstva hrám ach. V júní t.r.(2011) ma ve mi potčila správa o tom, že sa v Lipt. tiavnici uskutoční achový turnaj za účasti viacerých z najlepších achistov Slovenska a jedného aj z české republiky.

Hlavnými organizátormi tohto turnaja boli Ing. Pavol Hlaváč, Anton Balala, Jaromír Bednár a Dušan Lauko náš starosta. Práve on po úspešnom turnaji v rozhovore s novinárom Ivanom Staňom okrem iného povedal: So šachom v obci sme

za ali pred týrmi rokmi... (viď článok: tiavnický turnaj a rapid achu v Spolovníku .12 z 23.6.2011) To ale celkom nezodpovedá skutočnosti. Chápem v ak starostu, že si to v napätej turnajovej situácii neuvedomil. Toto jeho konštatovanie ma podnietilo k napísaniu tohto článku.

Šach v Lipt. tiavnici sme aktívne hrali už ako deti. Údovovej koly od r. 1937. Hlavne Ondrej Molnár, Ladislav Ondrejka, Ján Vulpíny a ja. Prvý z nás sa naučil hrať ach Ondrej Molnár. Bol zo idovskej rodiny. Chodil do údovovej koly v Ruomberku a tam sa naučil hrať ach. On potom naučil hrať túto hru nás všetkých. Či sa s ním zahynul spolu s celou svojou rodinou vo fašistických koncentračných táboroch počas II. Svetovej vojny.

V rokoch po oslobodení, od r. 1945 bol hlavným propagátorom a organizátorom achu v Lipt. Ján Vulpíny. Ma po oslobodení od r. 1945 zaviazal život do iných čŕtov Slovenska. Na po nohospo-

dárске koly, na ktorých som najprv turoval, neskôr robil úite a a 20 rokov aj riaditeľ a postupne na troch stredných po nohosp. kolách v Prešovskom, resp. Východoslovenskom kraji. V roku 1959 som trvale zakotvil na SPT v aklove pri Vranove n/Topou, kde som po celú roky učil hrať ach na ich študentov a zapíjal som ich do celostátných šachových súťaží stredných kŕl a učil v korepondenčnom achu.

Pod vedením Jána Vulpínyho hral O Lipt. tiavnica v okresných a krajských šachach v praktickom achu hlavne v 70-tych a 80-tych rokoch 20.storočia. Hlavnými reprezentantmi O Lipt. boli okrem J. Vulpínyho títo achisti: Ján Tkáčik, Jozef Mender, Milo Mišura, Ing. Vladimír Šolt, Rudolf Kubovík, Jozef Omasta, Lambert Pařítko a zo tiavni kŕ udovít a Šimon Benovci.

V poslednom desaťročí 20.storočia a v prvých rokoch tohto storočia sa kaď rok okolo Vianoc a Nového roka v Lipt. uskutočňoval achový turnaj o pohár starostu obce. Je ho hlavným organizátorom bol opäť Ján Vulpíny za aktívnej pomoci starostu obce Dušana Lauka a svojich

vnukov, predov etkým Antona Balalu.

Dnes so smútkom spomínam, že Ján Vulpíny, môj verný kamarát, po viacero rokov vŕnych zdravotných problémoch nás navždy opustil v r. 2007 vo veku 79 rokov.

V ostatných troch rokoch v období Vianoc a Nového roka organizujeme v Lipt. na jeho počesť achový turnaj memoriál Jána Vulpínyho. Hlavnými organizátormi turnaja sú: jeho vnuk Anton Balala a Ing. Pavol Hlaváč za obetavej pomoci starostu obce D.Lauka.

Pred týrmi rokmi sa v našej obci obnovila aktívna inštitúcia O achovú súťaž v krajskej šachovej súťaži achových družstiev v praktickom achu. Na čelo družstva hrávajú 4.lige. V súčasnosti náš achový oddiel a obec v tejto šachovej súťaži reprezentujú: tiavni ania Anton Balala, Ing. Pavol Hlaváč, Ján Tkáčik, Milo Mišura, Jozef Debnár, Ing. Vladimír Šolt, Vladimír Bednár a Jakub Hlaváč. Z čespoňých: Jaromír Bednár, ělko Banduka, Juraj Zavorský, Juraj Piecka a Ing. Miroslav Majer.

Je chvályhodné, že v súčasnosti lenovia O, starosta obce a pedagogický zbor miestnej ZŠ zapíjajú a zasvečujú do tejto krásnej a kaďmu prospešnej hry aj iakov ZŠ. Ich hlavným inštruktorm a trénerom je výborný achista Jaromír Bednár.

V etkým achistom Lipt. tiavnice (domáci aj čespoňým) elám ve a radosti z tohto neoceniteľného portu a ve a špechov v achových šachach a turnajoch.

